

Kleurrijke kruislingen bekennen geen kleur over afstamming

M. Plomp (sectie Vleesvee en Schapen)

De tijd dat de Nederlandse veestapel bijna uitsluitend uit rood- en zwartbonten bestond is voorbij. In de weilanden en in de vleesstierenstallen kom je tegenwoordig allerlei buitenlandse vleesrassen tegen. Het zijn echter niet alleen de zuivere vleesrassen maar juist ook de kruisingen ervan met het Nederlandse melkvee die onze rundveestapel een kleurrijk aanzien geven.

Vleesstierenvergelijking

Het Proefstation voor de Rundveehouderij (PR) te Lelystad is momenteel in samenwerking met KI-verenigingen bezig met het testen van 18 KI-vleesrassieren: de zogenaamde vleesstierenvergelijking. In deze proef wordt de vleesproductiegeschiktheid voor de stierenmesterij vastgesteld van nakomelingen van 18 vleesrasvaders en zwartbonte of roodbonte moeders. De kruislingstieren worden afgemest tot een leeftijd van ongeveer 16 maanden op het proefbedrijf Waiboerhoeve en op een aantal praktijkbedrijven in het oosten van het land. Op grond van deze resultaten en op basis van de score voor geboorteverloop zijn hopelijk enige vleesrassieren aan te wijzen die geschikt zijn voor de gebruikskruising en die het kunnen opnemen tegen 'oude jongens' als de Piemontese-stieren Elvio en Gil. In de proef doen niet alleen jonge Piemontese-stieren mee maar ook Blonde d'Aquitaines, Belgische Witblauwen en een Limousin.

Wedstrijd

Op 26, 27 en 28 september jl. organiseerde het PR op de Waiboerhoeve de jaarlijkse open dagen. Ook de genoemde kruislingstieren konden toen bekeken worden. De ongeveer 15 maanden oude stieren vormden een bont geheel: van egaal zwart tot roodbont en van lichtbruin tot donkergrijs. In een prijsvraag werd de bezoekers gevraagd van 5 verschillende kruislingstieren de afstamming vast te stellen. De mensen konden kiezen uit 4 mogelijkheden en eveneens aangeven of ze zeker waren van hun antwoord of niet. Dit bleek nog niet zo eenvoudig te zijn. Op de volgende pagina ziet u de verschillende dieren en het goede antwoord.

Jeugd met toekomst

Op het deelnameformulier werd tevens gevraagd naar het beroep van de deelnemer en of men ervaring had met vleesvee. Het was niet verwonderlijk dat veehouders en studenten uit het agrarisch onderwijs het meest vertegenwoordigd waren. Wat afstamming van kruislingstieren raden betreft bieden studenten hoop voor de toekomst: ze zijn nu al net zo goed als veehouders. Beide groepen scoren gemiddeld 2,7 punten. Het aantal punten dat behaald kon worden varieerde tussen -5 en 10. Mensen met ervaring op vleesveegebied haalden gemiddeld 0,6 punten meer dan mensen zonder ervaring. Kennelijk is er toch iets zinnigs, zij het niet veel, te zeggen over de afstamming van de stieren. Vooral bij zwarte stieren is het moeilijk. In Nederland zullen dit vooral Piemontesekruislingen zijn maar een Blonde of Limousin uit een zwartbonte moeder is evengoed mogelijk. Meestal zijn de Blonde-kruislingen iets groter en langer. Een Limousin heeft vaak wat krullend haar, maar ook hier geldt: uitzonderingen bevestigen de regel. Bij Belgische Blauwe kruislingen is duidelijker te zien wat de vader is maar of de moeder een rood- of zwartbonte is valt aan de buitenkant niet af te lezen.

Kleur staat niet voor kwaliteit

In de vleesstierenhouderij is de geschiktheid van het individuele dier voor vleesproductie van wezenlijk belang, de exacte rasachtergrond doet er minder toe. Hopelijk komen er uit de vleesstierenvergelijking enkele stieren naar voren die voor de melkveehouder geschikt zijn als gebruikskruising met hun koeien en die voor de vleesstierenhouder stierkalveren leveren die het goed doen in de mesterij. In dit kader kan de I en R regeling in de toekomst een belangrijke rol spelen bij identifica-

tie van kalveren: alleen op de kleur van het beest-
je kun je niet afgaan.

Wie had alle stieren goed?

Hieronder volgen de namen van 19 winnaars.
Van de 274 deelnemers waren zij degenen die al-
le stieren juist beoordeeld hadden.

Jan Blom - Alblasserdam

Willem Booy - Streefkerk

S. Bos - Hoeven

Arjan Brandwijk - Streefkerk

Daniël de Groot - Krimpen a/d Lek

G. de Groot - Wijhe

De Groot - Zoetermeer

L. Guichelaar - Hollandscheveld

H. Maalderink - Beilen

Bas Maasbergen - Alkmaar

Van Os - Capelle a/d IJssel

Dennis Perdijk - Moordrecht

Evert Rozendaal - Ermelo

W. Rozendaal - Ermelo

Rijgwaart - Hengelo (0)

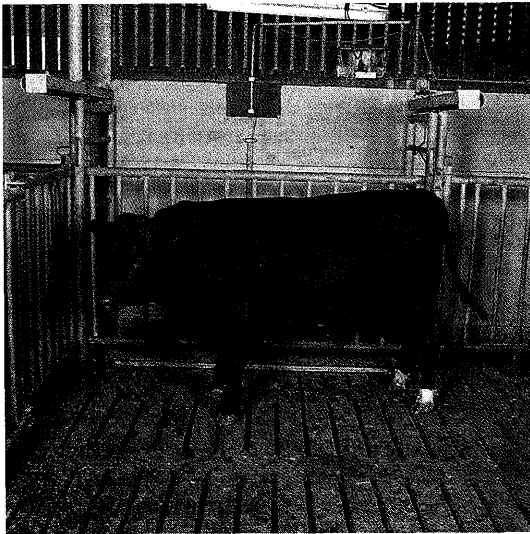
Tromp - Uitgeest

J. Vis - Hem

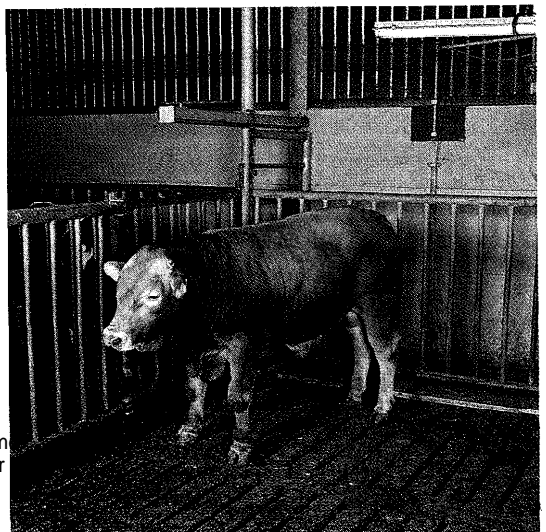
E. Wouda - Biddinghuizen

Zuurbier - Den Helder

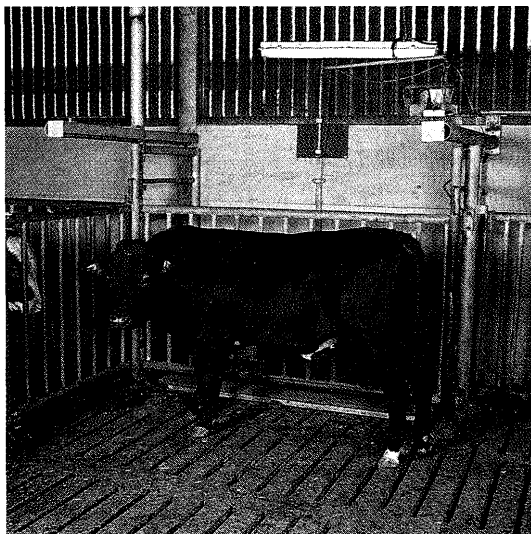
Zij hebben het boek Vleesvee-onderzoek van het
PR ontvangen.

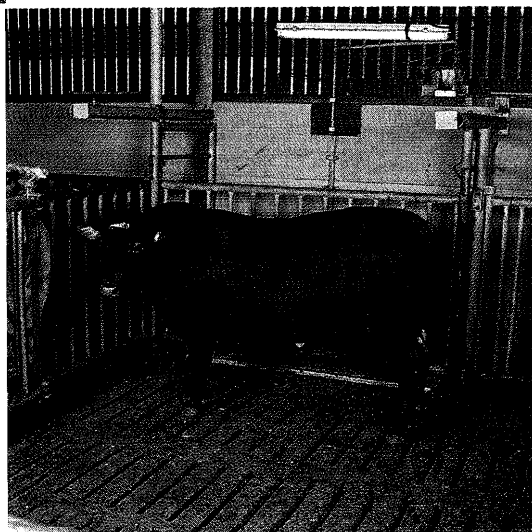
De eerste stier was een egaal zwarte stier met wat krullend
haar op de kop. Het was duidelijk dat deze stier een zwart-
bonte moeder had. De vader was voor veel mensen ook
duidelijk: tweederde deel gaf als antwoord Piemontese. De
vader was echter de Limousin-stier Sans Peur. Van de
deelnemers gaf het juiste antwoord.

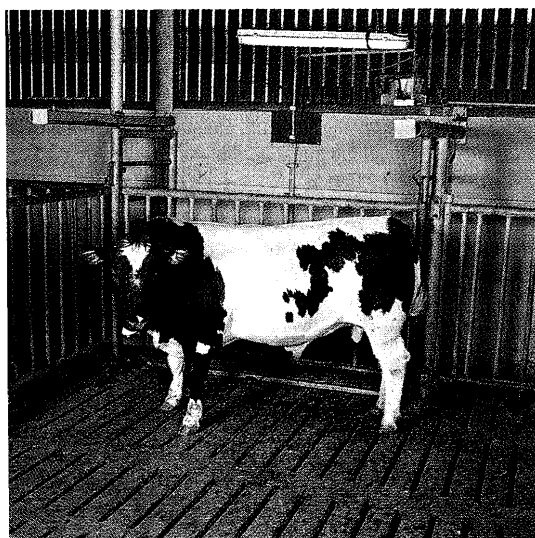
Dit was stier 2: een vrij grote, langgerekte stier, lichtbruin
van kleur. Over de afstamming van deze stier waren de m-
ningen sterk verdeeld. Het juiste antwoord, gegeven door
38% van de deelnemers, was een Blond d'Acquitaine va-
der en een roodbonte moeder. Vrij veel mensen (33%)
dachten aan een Lrmousinkruisling.

Stier 3 was wederom een zwarte stier. Ditmaal was het wel een Piemontese uit een zwartbonte moeder. 79 % van de mensen had het goed.

Stier 4 was een aparte: vrij groot en grijsbruin van kleur. Zowel Blonde en Limousin x zwartbont als Piemontese en Blonde x roodbont werden ongeveer even vaak aangekruist hetgeen al wijst op de nodige vraagtekens bij de deelnemers. Deze stier had echter een Blonde als vader en een zwartbonte als moeder.

Bij de laatste stier werden de meeste goede antwoorden genoteerd. Van deze zwartbonte stier gaf 95 % van de deelnemers als vader een Belgische Blauwe op. De moeder van deze stier was een zwartbonte koe. 81% van de mensen gaf het juiste antwoord, 14 % noemde een roodbonte koe als moeder.

Foto's: Hennie Keizer, De Boerderij